

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.06.2025

Barış BEKTAŞ

Konya Milletvekili

Afyonkarahisar il sınırları içerisinde yer alan ve Türkiye'nin 12'nci büyük gölü olma özelliğine sahip olan Eber Gölü, son yıllarda ciddi bir çevresel felaketle karşı karşıyadır. Çay, Bolvadin ve Sultandağı ilçeleri arasında kalan bu önemli sulak alan; tarımsal faaliyetlerdeki kontrolsüz su kullanımı, uzun süredir devam eden kuraklık, gölü besleyen dere ve kaynaklardaki azalma ve genel anlamda iklim krizinin etkileri sonucunda hızla kurumaktadır.

Geçmişte 147 kilometrekarelik yüzölçümüne ve 22 metreye varan derinliğe sahip olan göl, günümüzde yalnızca yaklaşık 35 kilometrekarelik bir alana sıkışmış; birçok bölgesinde ise su seviyesi 50 santimetreye kadar gerilemiştir. Bu seviye düşüşü, gölün hem ekolojik dengesini bozmuş hem de çevresinde yaşayan vatandaşlarımızın geçim kaynaklarını tehdit etmiştir.

Eber Gölü'nün kurumasıyla birlikte, daha önce 147 farklı kuş türüne ev sahipliği yapan bu alan, artık biyolojik çeşitliliğini de hızla yitirmektedir. Son yapılan saha gözlemlerine göre en az 9 canlı türünün artık gölde bulunmadığı ifade edilmektedir. Göl ekosisteminde yaşanan bu çöküş, yalnızca bölge halkını değil, aynı zamanda Türkiye'nin sulak alanlar ve biyoçeşitlilik açısından sahip olduğu doğal mirasını da tehdit etmektedir.

Öte yandan gölün kıyısında yaşayan 23 köydeki yurttaşlarımız, uzun yıllardır balıkçılık, kamış

biçimi ve saz kesimi gibi göl ekosistemine bağlı faaliyetlerle geçimlerini sürdürmektedir. Ancak geline nokta bu ekonomik faaliyetler sürdürülemez hale gelmiş, birçok hanenin gelir kaynağı ortadan kalkmıştır. Bu durum, yerelde işsizlik, yoksulluk ve göç gibi sosyoekonomik sorunları da beraberinde getirmiştir.

Bugün Eber Gölü kıyısında bulunan pek çok kayığın tamamen toprak üzerinde kalması, gölün geldiği durumu çarpıcı şekilde gözler önüne sermektedir. Bu nedenle, Eber Gölü'nün korunması ve yeniden canlandırılması hem çevresel hem de sosyal sorumluluk açısından hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Eber Gölü'nün yıllara göre yüzölçümü ve su derinliği verileri nelerdir? Bu alanda yapılan son ölçüm çalışmaları nelerdir?
2. Göldeki canlı türlerinde gözlenen azalma Bakanlığınız kayıtlarına göre hangi düzeydedir? Nesli tehlike altında olan türlerle ilgili bir izleme ya da koruma çalışması yürütülmekte midir?
3. Eber Gölü'nü besleyen su kaynaklarından kaçak su alındığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda herhangi bir denetim ve yaptırım uygulanmış mıdır?
4. Eber Gölü çevresinde yaşayan yurttaşların geçim kaynakları (balıkçılık, kamışçılık vb.) bu süreçten nasıl etkilenmiştir? Bakanlığınız bu mağduriyetleri gidermek üzere bir destek programı başlatmış mıdır?
5. Eber Gölü'nün yeniden canlandırılmasına yönelik bir rehabilitasyon ve su yönetimi planınız mevcut mudur? Varsa, bu plan hangi aşamada?
6. Gölün kurumasının ana nedenlerinden biri olan bilinçsiz su kullanımı konusunda bölge halkı ve tarımsal faaliyetler için herhangi bir farkındalık veya tasarruf programı yürütülmekte midir?
7. Eber Gölü'nün Ramsar Sözleşmesi kapsamına alınması veya özel çevre koruma bölgesi ilan edilmesi için bir çalışmanız var mıdır?